



SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16, 5/22 i 31/24) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08, 5/22 i 39/25), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2022. GODINU BOSANSKE NARODNE STRANKE

Broj: 03-07-6-401/23
Sarajevo, 17.12.2025. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	10

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Bosanske narodne stranke za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, utvrđeno je da je Bosanska narodna stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona BiH.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskih izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Bosanske narodne stranke za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Bosanska narodna stranka se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	0,00	0,00
II	Ostali prihodi i drugo	97.225,33	100,00
	Izvori finansiranja (I+II)	97.225,33	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 69.199,13 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Bosanska narodna stranka. Skraćeni naziv stranke je BNS

Bosanska narodna stranka je registrovana kod Općinskog suda u Goraždu, Rješenjem broj: 045-0-F1-18000001 od 23.03.2018. godine.

Sjedište stranke je u Goraždu, ulica Patriotske lige broj 5.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Medina Kulelija, predsjednica stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2022. godinu je Berina Fejzić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, Bosanska narodna stranka nema niže nivoe organizovanja.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Bosanske narodne stranke za 2022. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je troškove izborne kampanje ostvarila u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Bosanske narodne stranke obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled godišnjih finansijskih izvještaja u periodu od 2018. do 2021. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Služba za reviziju je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Bosanske narodne stranke za 2021. godinu, nakon koga je izdat izvještaj o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci: da program utroška sačini na način koji će obezbijediti transparentnost utroška sredstava, te da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa programom utroška sredstava i isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke, da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi pravilne i potpune evidencije o rashodima i obavezama, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da redovno vrši usaglašavanje obaveza sa dobavljačima, te provede odgovarajuća knjiženja u svojim poslovnim knjigama.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu, utvrđeno je da Bosanska narodna stranka nije ispoštovala ranije date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Bosanska narodna stranka nije postupila u skladu sa odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

Bosanska narodna stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu iskazala ukupne rashode u iznosu od 69.199,13 KM. Prema podacima iz poslovnih knjiga stranke, Bosanska narodna stranka je ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 112.605,59 KM.

U Programu utroška sredstava za 2022. godinu, utvrđeno je da su troškovi planirani u iznosu od 103.600,00 KM.

¹ U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

(1) Uvidom u Program utroška sredstava za 2022. godinu, Služba za reviziju je utvrdila da je politička stranka finansijska sredstva u iznosu od 32.369,61 KM utrošila mimo utvrđenog programa utroška sredstava za 2022. godinu, i to:

- Stranka je prekoračila planirane troškove platnog prometa za 686,49 KM i troškove ugovora o djelu u iznosu od 17.090,40 KM.
- U programu utroška sredstava za 2022. godinu, stranka nije predvidjela troškove knjigovodstvenih usluga koje je ostvarila u iznosu od 1.721,00 KM i ostale usluge koje je ostvarila u iznosu od 70,00 KM², troškove zakupnine poslovnih prostora koje je ostvarila u iznosu od 2.253,00 KM i troškove bruto plaće zaposlenih koje je ostvarila u iznosu od 10.548,72 KM.

Na osnovu naprijed navedenog, utvrđeno je da je Bosanska narodna stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranka, jer je dio finansijskih sredstva utrošila mimo utvrđenog Programa utroška sredstava za 2022. godinu.

(2) Za prijavljene humanitarne rashode u iznosu od 7.050,00 KM³ ne može se utvrditi da su nastali isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke.

Bosanska narodna stranka je vršila isplate fizičkim licima i funkcionerima stranke na ime jednokratne pomoći, pomoći za nabavku lijekova, liječenje i troškove školovanja. Za navedene isplate sačinjavane su pojedinačne odluke o isplati za koje ne postoji medicinska dokumentacija niti bilo koja dokumentacija o socijalnom statusu lica kojima je vršena isplata.

(3) Uvidom u poslovne knjige stranke i izvode sa transakcijskih računa, utvrđeno je da je Bosanska narodna stranka fizičkom licu E.F. isplatila sredstva u iznosu od 17.500,00 KM, a na ime korištenja putničkog motornog vozila (konto 407), što je za 5.500,00 KM više u odnosu na planirana sredstva. Iako je u Programu utroška za 2022. godinu planirala sredstva za korištenje motornog vozila u iznosu od 12.000,00 KM, politička stranka nije prijavila troškove službenih putovanja, niti druge troškove koji bi ukazivali da je vozilo korišteno za obavljanje stranačkih aktivnosti.

b) Stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Bosanska narodna stranka nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, nije prijavila novčanu donaciju fizičkog lica, nije vodila pravilne i potpune evidencije o svojim prihodima, rashodima i obavezama, te obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Stranka nije dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH odštampan obrazac 1 godišnjeg finansijskog izvještaja (Opći podaci o političkoj stranci) ovjeren potpisom ovlaštenog lica i pečatom političke stranke, što je suprotno odredbama člana 3. stav (1) Pravilnika.

(2) Politička stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala pojedinačan promet ostvaren putem blagajni, čime je prekršila odredbe člana 12. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 2.1 (Pregled stanja blagajne) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala samo promet blagajne „Bosanska narodna stranka“ i to: saldo na dan 01.01.2022. godine u iznosu od 14,76 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 0,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 0,00 KM i saldo na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 14,76 KM.

² Iskazani u obrascu 4.1 kao troškovi održavanja opreme.

³ Politička stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala humanitarne rashode u iznosu od 17.500,00 KM. Uvidom u poslovne knjige stranke i dostavljene pojedinačne odluke o isplati, utvrđeno je da je stranka na kontu 406 - humanitarni rashodi evidentirala i isplate fizičkim licima za rad u izornoj kampanji.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama evidentirala promet blagajne na dvije analitičke kartice i to: „Blagajna“ sa sljedećim prometom: saldo na dan 01.01.2022. godine u iznosu od 7,20 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 0,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 0,00 KM i saldo na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 7,20 KM, te „Blagajna posebna namjena“ sa sljedećim prometom: saldo na dan 01.01.2022. godine u iznosu od 7,56 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 0,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 0,00 KM i saldo na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 7,56 KM.

Stranka je u poslovnim knjigama uspostavila odvojene evidencije, te je na isti način imala obavezu iskazati odvojen promet „Blagajne“ i „Blagajne posebne namjene“ u finansijskom izvještaju.

- (3) Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju i poslovnim knjigama pogrešno iskazala prihode iz budžeta i novčani prilog fizičkog lica, čime je prekršila odredbe člana 13., člana 14. i člana 19. Pravilnika.

U godišnjem finansijskom izvještaju politička stranka je prijavila ostali prihod u iznosu od 97.225,33 KM.

- Uvidom u finansijsku dokumentaciju i revizijske dokaze, utvrđeno je da je Bosanska narodna stranka ostvarila prihode iz budžeta u ukupnom iznosu od 80.722,74 KM, a koji se sastoje od: prihoda iz budžeta Bosansko-podrinjskog kantona u iznosu od 5.743,76 KM, prihoda iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine u iznosu od 73.678,98 KM i prihoda iz budžeta Grada Goražde u iznosu od 1.300,00 KM.
- Politička stranka je u poslovnim knjigama sredstva u iznosu od 13.000,00 KM po osnovu povrata takse za ovjeru prijave političke stranke za učešće na Općim izborima 2022. godine, evidentirala na kontu prihoda iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, čime je ukupne prihode u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala za 13.000,00 KM više u odnosu na ostvarene.⁴
- Suprotno odredbama člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 13. i 14. Pravilnika, politička stranka je novčanu donaciju Edima Fejzića u ukupnom iznosu od 3.310,00 KM, evidentirala kao ostali prihod.

Stranka je novčanu donaciju u godišnjem finansijskom izvještaju bila dužna evidentirati na obrascu 3-a (Prilozi fizičkih lica), te navesti ime i prezime donatora zajedno sa iznosom donacije, datumom uplate i brojem potvrde o primljenoj donaciji.

- Politička stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju pogrešno iskazala prihod u iznosu od 192,59 KM. Uvidom u izvode sa transakcijskog računa broj 1011400074409735 otvoren kod Privredne banke d.d. Sarajevo, utvrđeno je da je stranci izvršen povrat uplate od Federalnog ministarstva finansija u iznosu od 192,59 KM koji se odnosi na uplatu doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje, a što je stranka iskazala kao prihod. Postupajući na taj način, politička stranka je prihode iskazala u većem iznosu, dok je obaveze za PIO/MIO iskazala u manjem iznosu. Stranka je povrat uplate trebala proknjižiti na kontu obaveza po osnovu doprinosa za PIO/MIO, a ne kao prihod na kontu 41700-Federalno ministarstvo finansija.
- (4) Politička stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim rashodima, te ih u finansijskom izvještaju nije prijavila u skladu sa odredbama člana 21. i člana 22. Pravilnika.
- U godišnjem finansijskom izvještaju Bosanska narodna stranka je iskazala rashode u iznosu od 69.199,13 KM, što je za 43.406,46 KM manje u odnosu na ostvarene. Prema podacima iz poslovnih knjiga stranke, Bosanska narodna stranka je ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 112.605,59 KM.

⁴ Detalji navedeni u nalazu pod (4).

- Politička stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupnine poslovnog prostora u iznosu od 2.253,00 KM, što je za 1.959,00 KM manje u odnosu na ugovorenu zakupninu.

Na osnovu Ugovora o zakupu poslovnog prostora, zaključenog sa Sarajevo-osiguranjem d.d. Sarajevo za period od 01.06.2021. do 31.05.2022. godine, te period od 01.06.2022. do 31.05.2023. godine, uz mjesečnu zakupninu od 351,00 KM, politička stranka je imala obavezu da na ime zakupnine uplati i u godišnjem finansijskom izvještaju iskaže iznos od 4.212,00 KM.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je politička stranka troškove zakupnine evidentirala u iznosu plaćenih obaveza, a ne u momentu kada je stranci pružena usluga, što je suprotno računovodstvenim propisima i odredbama člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Stranka je u poslovnim knjigama na kontu *4070-Neto primanja F.E.* pogrešno evidentirala režijske troškove na ime fizičkih lica B.F., A.F. i E.F., troškove dobavljača TR „Čojo“ vl. R. R. i „Adazal“ d.o.o. Sarajevo, kao i troškove za telefonske usluge na ime Bosanske narodne stranke, čime je izbjegla da pravilno i transparentno iskaže troškove.

1. Politička stranka je evidentirala četiri računa za električnu energiju na ime A.F. u ukupnom iznosu od 285,08 KM i jedan račun za Telemach d.o.o. Sarajevo u iznosu od 67,00 KM.
2. Stranka je evidentirala i tri računa za telefonske usluge na ime B.F. u ukupnom iznosu od 403,05 KM.
3. Na analitičkoj kartici istog konta su evidentirani i režijski troškovi fizičkog lica E.F., i to: troškovi kablovske televizije „KG-1“ d.o.o. Goražde u ukupnom iznosu od 221,00 KM, troškovi kablovske televizije „Telemach d.o.o.“ Sarajevo u iznosu od 59,00 KM i troškovi telefonskih usluga „BH Telecom“ d.d. Sarajevo u ukupnom iznosu od 289,55 KM.
4. Račun broj 277/19 od 28.06.2019. godine od dobavljača TR „Čojo“ vl. R. R. u iznosu od 299,25 KM je također evidentiran na kontu 4070-Neto primanja F.E..

Politička stranka je u 2022. godini platila fakturu iz 2019. godine i evidentirala u poslovnim knjigama kao trošak 2022. godine, što je suprotno obavezi da se troškovi evidentiraju u momentu nastanka obaveze, a ne u momentu plaćanja obaveze. Također, uvidom u navedenu fakturu, utvrđeno je da je stranka, između ostalog, izvršila nabavku: daske za rezanje, cvjetnih rukavica za baštu, tepsija, tava, šerpi i slično, tako da nije moglo biti utvrđeno da li su finansijska sredstva u iznosu od 299,25 KM korištena isključivo u svrhu obavljanja djelatnosti političke stranke.

Isto tako, uvidom u izvode sa transakcijskog računa, utvrđeno je da je stranka račun broj 13972842 u iznosu od 882,82 KM platila dobavljaču „Adazal“ d.o.o. Sarajevo, te je isti evidentiran na kontu 4070-Neto primanja F.E.

5. Politička stranka je na navedenom kontu evidentirala i troškove za telefonske usluge na ime Bosanske narodne stranke u ukupnom iznosu od 523,65 KM.

U skladu sa računovodstvenim propisima i odredbama člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je bila obavezna pravilno klasifikovati troškove, te ih u finansijskom izvještaju, u skladu sa odredbama člana 22. Pravilnika prijaviti po vrstama i u ostvarenom iznosu svakog troška pojedinačno, posebno uzimajući u obzir činjenicu da se politička stranka u najvećem dijelu finansira iz budžeta.

- Stranka je u obrascu 4.1 (Režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala troškove reklame i propagande u iznosu od 13.000,00 KM. Uvidom u poslovne knjige i transakcijski račun stranke, utvrđeno je da se navedeni iznos odnosi na ovjeru prijave političke stranke za učešće na Općim izborima 2022. godine. Stranci je izvršen povrat novčanog iznosa uplaćenog na ime takse za ovjeru u iznosu od 13.000,00 KM, te stranka nije ostvarila trošak u tom iznosu. Navedeno ukazuje da politička stranka ne vodi pravilne evidencije o svojim rashodima.

- (5) Bosanska narodna stranka nije iskazala troškove izborne kampanje za Opće izbore 2022. godine, te nije prijavila sve troškove u postizbornom finansijskom izvještaju, čime je prekršila odredbe člana 23. Pravilnika.

Na upit političkoj stranci, na koji način i u kom iznosu je finansirala izbornu kampanju, predsjednica stranke je dostavila izjavu od 26.12.2023. godine u kojoj navodi da se stranka nije oglašavala i reklamirala u elektronskim i printanim medijima, osim troškova reklamnog materijala (plakati, vizit karte, upaljači i sl.) koje su finansirali kandidati političke stranke.

- U poslovnim knjigama politička stranka je evidentirala troškove izborne kampanje u iznosu od 13.000,00 KM. Međutim, ovaj trošak se odnosi na uplaćenu taksu za ovjeru prijave političkih subjekata za učešće na Općim izborima 2022. godine, te ne predstavlja trošak izborne kampanje⁵.
- Prema dostavljenim fakturama, politička stranka je ostvarila troškove izborne kampanje u iznosu od 47.102,00 KM, i to: isplate fizičkim licima za rad u izornoj kampanji u iznosu od 46.550,00 KM, od čega E.F. 24.200,00 KM, te troškove zakupa sale u iznosu od 117,00 KM i troškove fotografisanja kandidata u iznosu od 435,00 KM.

Uvidom u fakturu dobavljača O.R. „Foto Pršeš“ broj: RN-0023/22 od 02.09.2022. godine, utvrđeno je da je politička stranka ostvarila trošak u iznosu od 435,00 KM u svrhu fotografisanja kandidata za izbore. Također, uvidom u dostavljenu fakturu broj 190/22 od 04.10.2022. godine, utvrđeno je da je politička stranka koristila salu i razglas JU „Centar za kulturu“ Goražde, čime je ostvarila trošak u iznosu od 117,00 KM.

- (6) Politička stranka u finansijskom izvještaju nije iskazala obaveze na dan 31.12.2022. godine, što je suprotno odredbama člana 24. Pravilnika.

Prema podacima iz poslovnih knjiga i Završnog računa, obaveze političke stranke na dan 31.12.2022. godine iznosile su 82.414,19 KM, i to: obaveze po osnovu plata u iznosu od 2.323,01 KM, obaveze po osnovu poreza u iznosu od 700,38 KM i obaveze po osnovu kratkoročnih finansijskih kredita u iznosu od 79.390,80 KM.

- Politička stranka u obrascu 5.1 (Obaveze političke stranke po kreditima i pozajmicama) godišnjeg finansijskog izvještaja nije prijavila pozajmicu u iznosu od 10.000,00 KM. Uvidom u poslovne knjige i transakcijski račun stranke broj 1011400077922881 otvoren kod Privredne banke d.d. Sarajevo, utvrđeno je da je fizičko lice Edim Fejzić dana 19.05.2022. godine izvršio uplatu na transakcijski račun stranke na osnovu ugovora o pozajmici broj 01-48/22 od 17.05.2022. godine.
- Politička stranka u svojim poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju nije prijavila obaveze prema zakupodavcu Sarajevo-osiguranje d.d. Sarajevo u iznosu od 1.959,00 KM.

- (7) Uvidom u finansijsku dokumentaciju političke stranke i knjigovodstvene isprave utvrđeni su nedostaci kod dijela računa dobavljača koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. Takođe, utvrđeno je da računi nisu ovjereni za knjiženje i plaćanje⁶.

Dostavljeni računi dobavljača O.R. „Foto Pršeš“, JU „Centar za kulturu“ Goražde, „Birotehnika“ d.o.o. Goražde, „Sarajevo-osiguranje“ d.d., „Bijela voda“ d.o.o. Prača, „BH Telecom“ d.d. i „Duga“ d.o.o. Goražde nisu ovjereni od strane ovlaštenog lica za knjiženje i plaćanje, odnosno nije potvrđeno da je izvršena usluga.

⁵ Detalji navedeni u nalazu pod (4).

⁶ U skladu sa računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski tačna i uredna, sačinjena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

- c) **Politička stranka je koristila sredstva sa posebnog računa za finansiranje izborne kampanje suprotno odredbama člana 2. stav (5) Uputstva o postupku otvaranja i korištenja posebnog računa za finansiranje izborne kampanje („Službeni glasnik BiH“ broj 5/22).**

Kao transakcijski račun koji je, u skladu sa odredbama člana 4.4 stav (1) Izbornog zakona BiH, bila obavezna otvoriti i namjenski koristiti za finansiranje izborne kampanje, stranka je prijavila transakcijski račun broj: 1011400077922881 kod Privredne banke d.d. Sarajevo.

Uvidom u poseban račun za finansiranje izborne kampanje, utvrđeno je da je politička stranka sredstva u ukupnom iznosu od 11.546,90 KM utrošila na izdatke koji se ne odnose na izbornu kampanju, i to: troškove za korištenje vlastitog vozila fizičkog lica E.F. u iznosu od 10.000,00 KM, troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 234,00 KM, troškove telefonskih usluga u iznosu od 59,90 KM, troškove zakupnine u iznosu od 1.053,00 KM i humanitarne rashode (stipendije) u iznosu od 200,00 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁷ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Bosanska narodna stranka je u svrhu izborne kampanje za Opće izbore 2022. godine mogla da potroši sredstva u iznosu od 4.555,40 KM.

Bosanska narodna stranka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu nije iskazala troškove propagande.

Prema podacima iz poslovnih knjiga i dokumentaciji koju je dostavila stranka, utvrđeno je da su troškovi izborne kampanje za Opće izbore 2022. godine iznosili 47.102,00 KM, što je za 42.546,60 KM više u odnosu na zakonom dozvoljeni limit na troškove kampanje, **čime su prekršene odredbe člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.**

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Bosanskoj narodnoj stranci da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da program utroška sačini na način koji će obezbijediti transparentnost utroška sredstava, te da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa programom utroška sredstava i isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke,*
- *da prijavljuje sve priloge,*
- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi pravilne i potpune evidencije o prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka,*
- *da poštuje odredbe Izbornog zakona BiH i podzakonskog akta Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, kojim se uređuje otvaranje namjenskog računa i njegovo korištenje isključivo za finansiranje izborne kampanje,*
- *da u svrhu predizborne kampanje troši sredstva u zakonom dozvoljenom iznosu i*

⁷ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

- *da racionalnije troši finansijska sredstva stranke, obzirom da se u najvećem dijelu finansira iz budžeta.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Bosanska narodna stranka nije dostavila primjedbe na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Odsjeka za predrevizijske i administrativne poslove

Rijad Selmanović